

Mapujeme červenokvěté hlaváčky. Přidáte se?

Praha, 15. 5. 2022

Hlavní výbor České botanické společnosti vyhlásil rostlinou roku 2022 hlaváček letní (*Adonis aestivalis*; podrobnosti viz https://botanospol.cz/cs/rostlina_roku-2022).

Dříve se hlaváček letní vyskytoval běžně spolu s dalšími teplomilnými pleveli zejména ve středních Čechách a na jižní Moravě. Dnes je to ohrožený druh, který na mnohých místech vlivem intenzifikace zemědělství vymizel. Podobný osud sdílí i příbuzný hlaváček plamenný (*Adonis flamma*). Do jisté míry však absence záznamů o výskytu obou hlaváčků může být způsobena jen neznalostí. Polní okraje v zemědělské krajině, kde se oba druhy nejčastěji vyskytují, totiž nepatří k vyhledávaným cílům turistů ani botaniků. Zároveň jde o jednoleté rostliny vázané hlavně na kultury ozimých obilnin, jejichž výskyt je vzhledem ke střídání plodin obtížně předvídatelný. Současné rozšíření jednoletých hlaváčků tak zůstává hádankou.

Naše dosavadní znalosti shrnují rozpracované mapy rozšíření hlaváčku letního a h. plamenného, které lze najít v botanické databázi Pladias na následujících adresách: <https://pladias.cz/taxon/distribution/Adonis%20aestivalis>, <https://pladias.cz/taxon/distribution/Adonis%20flamma>.

Autoři map uvítají údaje o současném výskytu obou druhů jak od botaniků, tak od ostatních přátel přírody. Pokud se chcete zapojit do mapování, můžete nálezy z volné krajiny¹ zaslat prostřednictvím formuláře na stránkách <https://rostlinaroku.cz>. Další možnosti sdílení dat poskytují mobilní aplikace BioLog a iNaturalist.

- Formulář na stránkách <https://rostlinaroku.cz> je určen jen pro zadání údajů o červenokvětých hlaváčcích během letoška. Je navržen tak, aby po správném vyplnění poskytoval plnohodnotný záznam pro použití v databázi Pladias (podrobné instrukce viz https://botanospol.cz/sites/default/files/2022-05/rostlina_roku_2022_Adonis-aestivalis_vysvetlivky_k_mapovaci_akci.pdf).
- Pakliže spolu s hlaváčky najdete i jiné vzácné druhy polních plevelů², doporučujeme zaslat pozorování přes aplikaci BioLog (<https://biolog.nature.cz/biolog/cz>), která umožňuje obratem předání dat do Nálezové databáze ochrany přírody (NDOP: <https://portal.nature.cz/nd/>).
- Nejste-li si jisti určením nalezených rostlin, je možné využít aplikaci iNaturalist (<https://www.citynaturechallenge.cz/aplikace-inaturalist/>), kde pomáhá s identifikací druhu uživatelská komunita včetně členů ČBS.

Ať už vyplníte formulář, anebo použijete jednu z aplikací, najdou vaše záznamy uplatnění³. Přispějete k poznání jednoho ze zajímavých druhů naší květeny. V teplejších oblastech Čech i Moravy stačí málo: vyjít za humna a podívat se k polím...

Česká botanická společnost, z. s.
Benátská 2, 128 00 Praha 2
IČO: 00444553

e-mail: sekretariat@botanospol.cz
Spolek zapsaný u Městského soudu v Praze,
odd. L, vložka 1119

¹ Nezasílejte prosím nálezy rostlin pěstovaných v zahradách nebo v okrasných páslech ve městech a podél cyklostezek.

² Viz např. <https://www.casopis.ochranaprirody.cz/z-nasi-prirody/stale-mizejici-polni-plevele/>

³ Záznamy pozorování červenokvětých hlaváčků zadané do aplikací BioLog a iNaturalist převezme NDOP. Ty, které budou splňovat kvalitativní požadavky projektu Pladias, přejdou také do této databáze. Dbejte prosím, aby byly údaje vyplněny pečlivě. Spolupracovníci, kteří mají do databází NDOP a Pladias přístup, mohou zadávat svá pozorování přímo tam.